

Advies

Start- en stagebonus

Brussel, 11 juni 2018

Adviesvraag: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de start- en stagebonus
Adviesvrager: Philippe Muyters - Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport
Ontvangst adviesvraag: 28 mei 2018
Adviestermijn: 10 werkdagen
Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)
Goedkeuring raad: 11 juni 2018

Contactpersoon: Linde Buysse - lbuyse@serv.be

De heer Philippe MUYTERS
Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport
Martelaarsplein 7
1000 BRUSSEL

contactpersoon
Linde Buysse
lbuysse@serv.be

ons kenmerk
SERV_BR_20180611_StartenStagebonus

Brussel
11 juni 2018

Start- en stagebonus

Mijnheer de minister

De raad heeft uw adviesvraag betreffende de start- en stagebonus goed ontvangen en maakt u hierbij een beknopt advies over.

De raad is tevreden dat er werk wordt gemaakt van de hervoming van de start- en stagebonus om deze maatregel te vereenvoudigen en beter af te stemmen op het gewijzigde landschap voor alternerende opleidingen. Bovendien moedigt de raad de optimalisering en het gebruik van beschikbare digitale gegevensbronnen door het departement Werk en Sociale Economie aan. Dit kan het gebruik van de bonus verhogen.

De raad vindt het ook een goede zaak dat er een overgangsmaatregel wordt voorzien voor alle initiële aanvragen die werden goedgekeurd voor 1 september 2018 en voor jongeren met een brugprojectovereenkomst waarvan de initiële aanvraag werd goedgekeurd voor 1 september 2019.

De raad betreurt wel dat hij bij de opmaak van dit voorontwerp van BVR niet werd betrokken en dat het om een spoedadvies gaat waardoor de tijd zeer beperkt is om deze maatregel grondig te bestuderen.¹ Daarnaast heeft de raad nog enkele aandachtspunten:

Vereenvoudigen van de leeftijdsvoorwaarde

Een eerste aandachtspunt gaat over de leeftijdsvoorwaarde. De raad vindt het een goede zaak dat het leeftijdscriterium hetzelfde wordt gemaakt, namelijk bij de eerste aanvraag wordt nagegaan of de jongere jonger was dan 18 op 1 september van het schooljaar waarvoor hij/zij de bonus aanvraagt.

¹ ²Evenwel uitdrukkelijk gevraagd in het Advies alternerende opleidingen van 16 juni 2016: <http://www.serv.be/serv/publicatie/advies-alternerende-opleidingen>.

Niettemin wenst de raad dit leeftijds criterium uit te breiden naar leerlingen ouder dan 18 jaar die gerechtigd zijn het stelsel van alternerende opleidingen in te stappen². De berekeningen van de inspectie van financiën alsook de berekeningen van het departement WSE wijzen immers op een (weliswaar kleine in het maximale scenario) budgettaire ruimte. De jaren daarvoor werd het voorziene budget tevens niet volledig gebruikt.

Andere manier toekenning bonus €750

Een tweede aandachtspunt betreft een andere manier van toekenning van de bonus van €750 voor zowel werkgever als werknemer. Vroeger kon deze worden toegekend bij het beëindigen van het derde opleidingsjaar. In het voorontwerp van BVR zal deze bonus enkel worden betaald indien men reeds twee maal de bonus ontving van €500. Dit geldt in het voorstel voor zowel werkgever als jongere.

De raad schetst twee situaties:

- ▀ Wat met een jongere die vergat een startbonus aan te vragen in zijn/haar eerste opleidingsjaar, maar in het tweede en derde er wel één krijgt toegekend (aan de leeftijdsvoorwaarden wordt dus voldaan)? Deze zou onder het huidige systeem €500 voor de eerste aanvraag ontvangen en €750 voor de tweede aanvraag aangezien hij/zij dan in het derde opleidingsjaar zit. In het nieuwe systeem wordt deze jongere benadeeld en ontvangt hij/zij twee maal €500.
- ▀ Wat met een jongere die in zijn derde opleidingsjaar zit en een derde aanvraag indient voor een leerwerkplek bij een andere werkgever dan bij de vorige aanvragen (de vorige twee werden reeds goedgekeurd). Onder het huidige KB zou die jongere €750 ontvangen en de werkgever ook. In het nieuwe systeem wordt de werkgever benadeeld en krijgt deze maar €500.

Deze gevolgen lijken de raad niet wenselijk. Daarom vraagt de raad het mechanisme zoals beschreven in het KB van 1 september 2006 waarbij het bedrag van de bonus wordt gekoppeld aan het opleidingsjaar van de jongere voor zowel de jongere als de werkgever, te behouden.

Mogelijkheid tot automatische toekenning van de start- en stagebonus

De raad is – in het kader van digitalisering – positief over het toewerken naar de mogelijkheid om digitaal de aanvragen voor de start- en stagebonus in te dienen. De raad staat er echter wel op dat het departement WSE de mogelijkheden tot automatische toekenning volledig uitdiept en zo snel mogelijk toepast.

Daarnaast verzoekt de raad dat het departement WSE iedereen (zowel werkgevers als jongeren en opleidingsverstrekkers) zo optimaal mogelijk informeert omtrent de start- en stagebonus.

Terugvordering onterecht toegekende bedragen

Een laatste aandachtspunt is de terugvordering van onterecht toegekende bedragen. In het voorontwerp BVR wordt ook de terugvordering omwille van een fout van het departement WSE toegevoegd. De raad vindt dat er moet worden nagedacht over een redelijke tijdspanne (van

² Zie ook het Advies Aanloofase van 23 april 2018 <http://www.serv.be/serv/publicatie/advies-aanloofase>.

bijvoorbeeld twee maanden na de betaling van de aanvraag) waarbinnen kan worden teruggevorderd (voor zowel jongere als werknemer) indien het om een fout van het departement WSE gaat.

Indien er een terugvordering dient te gebeuren, vraagt de raad de mogelijkheid voor jongeren die in een moeilijke gezinssituatie verkeren om dit via een afbetalingsplan te kunnen doen.

Dit alles moet wel werkbaar zijn voor het departement WSE en mag niet tot teveel bijkomende administratieve lasten leiden.

Onduidelijkheid bij budgettaire berekening

In de budgettaire berekeningen bij het BVR over duaal leren en de aanloopfase werd er uitgegaan dat op termijn 31.500 jongeren in duaal leren zullen zitten, waarvan ongeveer 15% in een aanloopfase. De raad gaf al eerder aan dat een duidelijke ambitie cruciaal is. Concrete en realistische doelstellingen moeten vertrekken van een visie over duaal leren en niet vanuit de nood voor budgettaire berekeningen. De raad wenst dan ook zicht te krijgen op de concrete prognoses van de overheid: over het aantal duale leerlingen, bedrijven, scholen en studierichtingen en het groeipad daar naar toe.

Evaluatie financiering duaal leren

De raad vroeg al in eerdere adviezen om duidelijk in kaart te brengen welke investeringen bedrijven en scholen concreet doen in het kader van duaal leren. Het financiële plaatje voor de uitrol van duaal leren ontbreekt momenteel. De start- en stagebonus moet uiteraard deel uitmaken van dergelijk onderzoek. De hoogte van investeringen is mogelijk afhankelijk van het type overeenkomst. Op termijn kan er daarom worden nagegaan of een differentiatie in tarieven van de bonussen wenselijk is.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Hans Maertens
voorzitter

Kopie: Minister Crevits